

MUSEOT

YLEISTÄ

Tällä kyselyllä kerätään rahoitusjärjestelmän edellyttämät museoiden tiedot kustannuksista ja henkilötyövuosista vuonna 2021. Kysely lähetetään museoiden ylläpitäjille ja tiedot annetaan laitoskohtaisesti. Tiedot annetaan Opetushallitukselle Internetin välityksellä 20.4.2022 mennessä. Tallennusohjeet on annettu kyselyn yhteydessä lähetetyllä Koontilistalla.

Vuotta 2021 koskevat tiedot ovat pohjana laskettaessa yksikköhintoja vuodelle 2024 sekä päätettäessä vuosia 2024 – 2027 koskevasta rahoitussuunnitelmasta. Lisäksi tietoja käytetään rahoitusjärjestelmän seurantatietona. Vuoden 2023 henkilötyövuosista päätettäessä lähtökohtana on vuosille 2020 -2023 vahvistettu rahoitussuunnitelma, jonka laadinnassa on otettu huomioon neljän edeltävän vuoden toteutuneiden henkilötyövuosien määrät.

Alueelliset vastuumuseot ilmoittavat arviotiedon vuonna 2021 alueellisten tehtävien hoitoon kohdistuneiden henkilötyövuosien määrästä. Vuotta 2021 koskeva arvio ei vaikuta valtionosuuden määrään, mutta tietoja hyödynnetään kustannuskyselyn kehittämisessä ja tietopohjan kerryttämisessä.

Lomakkeella ilmoitetaan myös, onko laitos ilmoituksen antohetkellä valtionosuuden piiriin kuuluvan toiminnan osalta arvonlisäverovelvollinen vai ei. Toimintayksikön, jonka arvonlisävero-kohtelussa tapahtuu muutos, on ilmoitettava siitä opetus- ja kulttuuriministeriölle välittömästi siten kuin ministeriön päätöksessä museoiden henkilötyövuosista ja yksikköhinnoista todetaan.

Valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä, valtionapuviranomaisen laskema henkilötyövuosien määrä sisältyy alustavalle raportille, joka lähetetään ylläpitäjille tietojen tarkistamista varten toukokuussa.

Kustannusten jakautuminen valtionosuuteen oikeuttaviin menoihin ja valtionosuuspohjaan kuulumattomiin menoihin

Kustannustiedot muodostuvat valtionosuuspohjaan kuuluvista menoista ja valtionosuuspohjaan kuulumattomista menoista, jotka ovat aiheutuneet laitoksen toiminnasta.

Valtionosuuden kustannuspohjaan sisällytetään kirjanpidon mukaiset museotoiminnan käyttötalouden bruttomenot ja pienet investointimenot. Palkkausmenot ilmoitetaan kuitenkin nettona, henkilöstökorvauksilla vähennettynä.

Menot ilmoitetaan ilman arvonlisäveroa. Tavaroiden ja palveluiden hankintahintaan sisältyneet arvonlisäverot ilmoitetaan erikseen omalla rivillä menoiksi. Valtionosuuspohjaan kuulumattomiin menoihin sisällytetään arvonlisäveron osuus.

Kustannukset ilmoitetaan täysinä euroina.

Valtionosuuspohjaan ei saa sisällyttää rahoituslain (1705/2009) 31 §:ssä mainittuja yksikköhintojen laskennassa huomiotta jätettäviä kustannuksia, jotka selvitetään seuraavassa.

1. Rahoituslain (1705/2009) 31 §:n mukaiset rajaukset

Perustamishankkeet ja maa-alueiden hankkiminen tai vuokraaminen

Valtionosuuspohjaan ei lueta rahoituslain 36 §:ssä tarkoitetuista, rahoitusasetuksen mukaisista (RahA 1766/2009, 26 §) perustamishankkeista ja maa-alueiden hankkimisesta tai vuokraamisesta aiheutuneita kustannuksia.

Perustamiskustannuksia ovat toiminnallisen kokonaisuuden muodostava tilojen rakentaminen, hankinta, peruskorjaus tai niitä vastaava toimenpide ja niihin liittyvä irtaimen omaisuuden hankinta, jos toimenpiteen arvioidut kokonaiskustannukset ovat vähintään 80 000 euroa (ilman alv:a).

Rahoituskustannukset

Valtionosuuspohjaan ei lueta lainojen hoitokustannuksia eikä laskennallisia tai sisäisiä korkoja.

Käyttöomaisuuden poistot ja korot

Valtionosuuspohjaan ei lueta toiminnan järjestäjän käyttöomaisuuden poistoja ja korkoja eikä sisäisiin vuokriin sisältyviä poistoja ja korkoja.

Muu valtionrahoituksen piirissä oleva toiminta

Kustannuspohjaan ei lueta kustannuksia, joihin myönnetään erikseen lakiin perustuvaa valtionrahoitusta. Esim. työllistämistuella palkattujen osalta voidaan kustannuspohjaan lukea ainoastaan nettomenot. Lisäksi käyttökustannukset, joihin myönnetään rahoitusta Euroopan yhteisöjen talousarviosta, saadaan lukea rahoituslain 31 §:n nojalla rahoitettaviksi käyttökustannuksiksi ainoastaan siltä osin kuin Euroopan yhteisöjen talousarviosta myönnettävä ja sitä vastaava valtion talousarvion mukainen erillinen kansallinen rahoitus ei niitä kata.

Kustannuspohjaan ei myöskään lueta museoiden tilakustannuksia, joiden kattamiseen on myönnetty erillinen valtionavustus.

Edellisestä poiketen rahoituslain 44 §:n perusteella myönnettäviä harkinnanvaraisia valtionavustuksia vastaavat kustannukset ilmoitetaan kustannuspohjaan. Opetus- ja kulttuuriministeriö vähentää keskimääräistä yksikköhintaa laskettaessa kustannusten laskemisvuonna myönnettyjä valtionavustuksia vastaavan euromäärän kustannuspohjasta (RahL 35 § 3 mom.).

Kahvila-, ravintola- ja myymälätoiminta sekä muu ei-varsinaiseen toimintaan liittyvä maksullinen palvelutoiminta

Valtionosuuspohjaan ei lueta kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet toiminnan järjestäjälle kahvila- tai ravintolatoiminnasta. Nämä toiminnan kustannukset ilmoitetaan kohdassa E9.9 Valtionosuuspohjaan kuulumattomat menot. Sen sijaan edellä mainitun toiminnan kiinteistökustannukset saadaan lukea valtionosuuspohjaan kuuluviin menoihin.

Myymlätoiminnan osalta (esim. museokauppa) valtionosuuspohjaan ei lueta myyntiartikkeleiden hankintakustannuksia. Nämä toiminnan kustannukset ilmoitetaan kohdassa E9.9. Valtionosuuspohjaan kuulumattomat menot. Sen sijaan myymälätoiminnan henkilöstö- ja kiinteistökustannukset saadaan lukea valtionosuuspohjaan kuuluviin menoihin.

Liiketoiminnan muodossa tapahtuvasta muusta kuin satunnaisesta tilojen vuokrauksesta, joka ei liity museon varsinaiseen toimintaan, kustannukset kokonaisuudessaan ilmoitetaan kohdassa E9.9. Valtionosuuspohjaan kuulumattomat menot.

Hallintokustannukset

Valtionosuuspohjaan voidaan lukea vain välittömästi museotoiminnan järjestämisestä aiheutuneet hallinnon kustannukset.

Arvonlisäverot

Valtionosuuspohjaan ei lueta tavaroiden ja palveluiden hankintahintoihin sisältyneitä arvonlisäveroja. Yksityisen toiminnan järjestäjän yksikköhinnassa arvonlisävero kuitenkin huomioidaan korotuksena, jos toiminnan järjestäjä ei ole arvonlisäverovelvollinen (RahL 1705/2009, 32 §:n 1 ja 4 mom.).

2. Muut erityisrajaukset

Palveluiden ostot

Valtionosuuspohjaan luetaan museolain mukaisen valtionosuuslaitoksen toimintaa varten hankittujen **palvelujen** ostot toiselta edellä mainittujen lakien piiriin kuuluvalta laitokselta tai palvelun tuottajalta. Esimerkiksi hallintopalvelun osto toiselta palvelun tuottajalta/laitokselta on siis **ostajan** valtionosuuspohjaan kuuluva meno, mutta **myyjälle** valtionosuuspohjaan kuulumatonta toimintamenoa. Samalla tavalla menetellään, jos oston/myynnin vastapuolena on toinen valtionosuutta saava osapuoli.

Koska **meno saa sisältyä valtionosuuspohjaan vain kerran**, laitoksen ja sen omien toimintayksiköiden väliset sisäisten palveluiden ostot ja myynnit (sisäinen laskutus) tulee eliminoida ja ilmoittaa kustannukset kyseessä olevan laitoksen menoksi vain kerran.

Sisäisten palvelujen kustannukset voidaan lukea valtionosuuspohjaan vain silloin, kun kustannukset perustuvat palvelujen todelliseen käyttöön.

Yhteiset kustannukset

Laitosten yhteiset kustannukset jaetaan käyttöä parhaiten kuvaavan suoritteen tai käytössä olevien neliöiden suhteessa (esim. osuus yhteisen henkilökunnan palkkauksesta tai yhteiskäytössä olevat tilat).

YHTEYSTIEDOT JA SUOSTUMUS SÄHKÖISEN TIEDOTTAMISEEN

Lomakkeella kysytään museon sekä museon ylläpitäjän/valtionosuuden saajan **yleinen s-postiosoite** ja suostumus opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuspäätösten ja Opetushallituksen asioinnin hoitamiseen sähköisesti.

KUSTANNUSTEN JAOTTELU TOIMINTAMENOIHIIN, KIINTEISTÖMENOIHIIN JA PIENIIN INVESTOINTEIHIN

Toimintamenot K1.0

Museotoiminnan ja siihen välittömästi liittyvän hallinnon kustannukset. Toiminnan järjestämisestä aiheutuneet henkilöstön palkat ja palkkiot henkilösivukuluineen, eläkkeet, materiaalin ja palvelujen ostot, koneiden ja kaluston hankinta ja vuokrat, taloushallinnon menot ja muut laitoksen toimintamenot. Keskitetysti hoidetuista palveluista valtionosuuspohjaan luetaan laitokselle kohdistettu vyörytserä, esim. osuus palkanlaskennan menoista. Valtionosuuspohjaan eivät kuulu rahoituslain 31 §:n mukaan sellaiset hallintokustannukset, jotka eivät aiheudu välittömästi museon toiminnan järjestämisestä.

Toimintaan liittyvät kiinteistökustannukset ja pienten investointien kustannukset ilmoitetaan kohdissa K2.0 ja K9.0.

Kiinteistömenot K2.0

Kiinteistökustannukset ja myös kiinteistöjä välittömästi palvelevan tontin ja kadun kunnossapitokustannukset.

Kiinteistöhenkilökunnan (siivous, kiinteistön ja alueiden kunnossapito) palkat henkilösivukuluineen, eläkkeet, materiaalin ja palvelujen ostot, vuokrat ja muut kiinteistöjen hoitoon sekä ylläpitoon liittyvät kustannukset.

Mikäli kiinteistöjen ylläpito on hoidettu toisen hallintokunnan tai yksikön toimesta keskitetysti ja käytetään sisäistä laskutusta tai ns. kustannusten vyöryttämistä, otetaan

sisäinen laskutus tai vyörytyserä edellä olevassa laajuudessa tässä kohdassa huomioon ilman laskennallisia korkoja ja poistoja.

Pienet investoinnit K9.0

Pieniä investointeja ovat

- valtioneuvoston vahvistaman hankekohtaisen euromäärän (RahA 1766/2009, 80 000 euroa ilman alv:a.) alittavat tilojen rakentaminen, hankinta, peruskorjaus tai vastaava toimenpide ja niihin liittyvä irtaimen omaisuuden hankinta;

- erilliset laitehankinnat, kalustohankinnat ja muut käyttöomaisuushankinnat, joita käsitellään investointeina kirjanpidossa;

- museon omiin kokoelmiin tehdyt hankinnat. Omiin kokoelmiin kuuluviksi ei tässä kuitenkaan lasketa kunnan muihin julkisiin tiloihin tehtyjä taidehankintoja.

Tässä ilmoitetaan näistä tilivuoden aikana kertyneet todelliset hankintakustannukset. Pienet investoinnit luetaan käyttökustannusten valtionosuuspohjaan hankintavuonna. Käyttöomaisuuden poistoja ei lueta valtionosuuspohjaan eikä niitä ilmoiteta lainkaan tällä lomakkeella. Sisäisiin vuokriin sisältyvät laskennalliset korot ja poistot ilmoitetaan kuitenkin kohdassa E9.9. Valtionosuuspohjaan kuulumattomat menot.

MENOLAJIERITTELYT

Valtionosuuspohjaan kuuluvat menot

Toimintamenot, Kiinteistömenot ja Pienet investoinnit ilmoitetaan lomakkeella jaoteltuna menolajeihin:

1. Palkat
 - 1.1 Vakinaisen, päätoimisen henkilökunnan palkat (ilman kohdassa 1.3 ilmoitettuja)
 - 1.2 Muut palkat ja palkkiot (ilman kohdassa 1.3 ilmoitettuja)
 - 1.3 Valtionavustuksilla maksetut palkat ja palkkiot (eivät mukana htv-laskennassa)
2. Henkilösivukulut
3. Muut menot (ei sis. alv:a)
4. Arvonlisävero
0. Yhteensä

1. Palkat

1.1 Vakinaisen päätoimisen henkilökunnan palkat (ilman kohdassa 1.3 ilmoitettuja)

Vakinaisen, päätoimisen henkilökunnan (työaika vähintään 30 tuntia viikossa) palkkamenot ilmoitetaan ilman henkilösivukuluja ja ilman kohdassa 1.3. ilmoitettavia valtionavustuksilla maksettuja palkkoja. Myös sijaisen palkat ilmoitetaan tässä ja vastaavasti otetaan huomioon henkilötyövuosimäärää laskettaessa S1-kohtaan.

Valtionavustuksella palkatun vakinaisen henkilökunnan palkkamenoista ilmoitetaan tässä avustuksella kattamaton osa (omavastuuosuus) ja avustusta vastaava osa ilmoitetaan kohdassa 1.3. Jos vakituista henkilökuntaa on palkattu, esim. kunnan avustuksella, palkkamenot ilmoitetaan tässä kokonaisuudessaan. EU-tuella tai sitä vastaavalla

kansallisella tuella palkatun vakinaisen henkilökunnan palkkamenot ilmoitetaan tässä nettona, tuella vähennettynä, ja tukea vastaava osuus palkoista kohdassa E9.9.

Palkkamenot ilmoitetaan nettona eli palkkoja oikaisevilla henkilöstökorvauksilla, kuten KELA- ja vakuutuskorvaukset, vähennettynä.

1.2 Muut palkat ja palkkiot (ilman kohdassa 1.3 ilmoitettuja)

Laitoksen muut palkkamenot ja palkkiot ilmoitetaan ilman henkilösivukuluja ja ilman kohdassa 1.3. ilmoitettavia valtionavustuksilla maksettuja palkkoja ja palkkioita.

Valtionavustuksella palkatun muun henkilökunnan palkkamenoista ilmoitetaan tässä avustuksella kattamaton osa (omavastuuosuus) ja avustusta vastaava osa ilmoitetaan kohdassa 1.3. Jos muuta henkilökuntaa on palkattu esim. kunnan avustuksella, palkkamenot ilmoitetaan tässä kokonaisuudessaan. EU-tuella tai sitä vastaavalla kansallisella tuella palkatun muun henkilökunnan palkkamenot ilmoitetaan tässä nettona, tuella vähennettynä, ja tukea vastaava osuus palkoista kohdassa E9.9.

Ostopalveluihin sisältyvä työosuus voidaan ilmoittaa tässä ainoastaan sillä edellytyksellä, että työosuus näkyy eroteltuna ostolaskussa tai laskun erittelyistä käy ilmi, että loppusumma kokonaisuudessaan koostuu työsuorituksesta. Jos laskussa ei ole ollut erittelyä, voidaan työosuus selvittää laskuttajalta jälkikäteen. Arvonlisäveroton työosuus jaetaan luvulla 1,20 (työosuuteen sisältyvät lakisääteiset henkilösivukulut vähennetään työosuudesta, n. 20% yksityisillä yrityksillä), saatu tulos merkitään tähän kohtaan (arvio palkkojen osuudesta), muu osa laskusta merkitään kohtaan 3. Muut Menot, alv:n osuus kohtaan 4. Arvonlisävero. Työllistämistuella palkattujen osalta voidaan tässä ilmoittaa vain nettomenot, tuella katettu osuus palkoista ilmoitetaan kohdassa E9.9.

Palkkamenot ilmoitetaan nettona eli palkkoja oikaisevilla henkilöstökorvauksilla, kuten KELA- ja vakuutuskorvaukset, vähennettynä.

1.3 Valtionavustuksilla maksetut palkat ja palkkiot (eivät mukana htv-laskennassa)

Tässä ilmoitetaan harkinnanvaraisilla valtionavustuksilla palkatun henkilöstön avustusta vastaava osuus palkkamenoista ilman henkilösivukuluja. Avustuksella kattamaton osuus palkoista (omavastuuosuus) ilmoitetaan kohdissa 1.1 tai 1.2. Valtionavustusta voivat myöntää esim. opetus- ja kulttuuriministeriö, eri ministeriöt, Museovirasto. Muulla kuin valtionavustuksilla, esim. kunnan avustuksella, palkattujen palkkamenot ilmoitetaan kokonaisuudessaan kohdissa 1.1 tai 1.2.

Työllistämistuella palkattujen palkoista tuella katettu osuus ilmoitetaan kohdassa E9.9 ja omavastuuosuus kohdissa 1.1. tai 1.2.

2. Henkilösivukulut

Tässä ilmoitetaan kaikkien kohdan 1 palkkoihin liittyvät eläkevakuutusmaksut sekä muut sosiaalivakuutusmaksut sekä mahdollisesti maksetut eläkkeet.

3. Muut menot (ei sis. alv:a)

Muut menot ilmoitetaan ilman tavaroiden ja palveluiden hankintahintaan sisältyneitä arvonlisäveroja. Arvonlisäverot ilmoitetaan kohdassa 4.

Muihin menoihin sisällytetään varsinaisesta toiminnasta, kiinteistömenoista ja pienistä investoinneista aiheutuneet muut kuin henkilöstömenot. Tällaisia ovat esim. tavaroiden ja palvelujen ostot, korjaus- ja kunnossapitomenot, vuokrat, pienten investointien hankintakustannukset.

Sisäisiin vuokriin tai vyörytyseriin mahdollisesti sisältyneet poistot, laskennalliset korot tai muut kustannuslaskennalliset erät ilmoitetaan valtionosuuspohjaan kuulumattomissa menoissa kohdassa E9.9.

4. Arvonlisävero

Tavaroiden ja palveluiden hankintahintaan sisältyneet arvonlisäverot ilmoitetaan joko maksetun tai palautusjärjestelmään kirjatun mukaisena ja eritellään varsinaisen toiminnan, kiinteistömenojen ja pienten investointien osalta. Jos arvonlisäveroa ei ole seurattu vuoden 2021 osalta erikseen, jaon voi tehdä myös arvioiden arvonlisäveroprosenttien perusteella.

Valtionosuuspohjaan kuulumattomat menot (sis. alv:n) E9.9

Valtionosuuspohjaan kuulumattomiin menoihin ilmoitetaan sellaiset menot, joita ei huomioida yksikköhintoja laskettaessa. Näitä ovat mm. seuraavat:

- työllistämistuella tai EU:n rahoituksella palkattujen henkilöiden palkkauskustannuksista ja muista kustannuksista tuella katettu osuus
- kahvila-, ravintola- ja myymälätoiminnasta sekä muusta ei-varsinaiseen toimintaan liittyvästä maksullisesta palvelutoiminnasta laitokselle aiheutuneet menot (kiinteistömenot ja myymälätoiminnan osalta myös henkilöstömenot voidaan kuitenkin ilmoittaa valtionosuuspohjan menoiksi)
- muille laitoksille/toimijoille tuotettujen palveluiden menot, esim. hallintopalvelut
- sisäisiin vuokriin ja vyörytyseriin sisältyneet laskennalliset korot ja poistot
- muut kuin välittömät hallintomenot, esim. mahdollisesti vyörytetyt keskushallinnon menot

Tällä lomakkeella ei ilmoiteta valtioneuvoston vahvistaman euromäärän ylittäviä (80 000 euroa ilman alv:a, RahA 1766/2009) perustamiskustannuksia (investointeja), käyttöomaisuuden poistoja eikä rahoituskustannuksia.

Valtionosuuspohjaan kuulumattomat menot ilmoitetaan arvonlisäverollisina, yhteensä summana.

HENKILÖTYÖVUODET JA HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ

S1. Vakinaisen, päätoimisen henkilökunnan henkilötyövuosien määrä vuonna 2021 yhdellä desimaalilla

Vakinaisen, päätoimisen (työaika vähintään 30 tuntia viikossa) henkilökunnan lukumäärä lasketaan kuukausittain koko vuodelta. Kuukausien henkilöstömäärät lasketaan yhteen ja summa jaetaan 12:lla. Täyttämättömiä vakansseja ja vähintään kuukauden mittaisia palkattomia virkavapauksia ei lasketa mukaan henkilöstömääriin. Vakinaisen päätoimisen henkilökunnan sijaiset kuitenkin lasketaan mukaan ja vastaavasti palkat ilmoitetaan kohdassa 1.1.

Harkinnanvaraisella valtionavustuksella kokonaan palkattuja henkilöitä ei lasketa henkilötyövuosimäärään. Osittain valtionavustuksella palkatun vakinaisen päätoimisen henkilöstön osalta henkilötyövuosimäärään lasketaan avustuksella kattamaton osuus (omavastuuosuus) kuukausina ja palkat ilmoitetaan vastaavasti kohdassa 1.1. Valtionavustuksella maksettua osuutta ei lasketa henkilötyövuosimäärään ja palkat ilmoitetaan kohdassa 1.3.

Työllisyysvaroin tai muin valtion varoin (ml. korkeakoulu- tai oppisopimusharjoittelijat) palkattuja, EU:n yhteisön rakennerahastovaroista tai muista yhteisön varoista palkattuja ei lasketa henkilötyövuosimäärään.

Henkilötyövuosimäärien laskeminen (tehdään valtionapuviranomaisen toimesta):

Valtionosuuden laskemisen perusteena käytettävä henkilötyövuosien määrä saadaan jakamalla Toimintamenojen (K1.0) ja museoilla lisättynä Kiinteistömenojen (K2.0) kohdan 1.1 Vakinaisen, päätoimisen henkilökunnan palkat kohdassa S1 ilmoitetulla henkilötyövuosimäärällä. Näin saadulla päätoimisen henkilökunnan keskipalkalla jaetaan rivillä 1.2 olevien muiden palkkojen ja palkkioiden summa sarakkeesta Toimintamenot (K1.0), museoilla sarakkeessa Kiinteistömenot olevalla palkkasummalla lisättynä. Valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä henkilötyövuosien määrä saadaan lisäämällä edellä saatu muun henkilökunnan henkilötyövuosien määrä kohdassa S1 ilmoitettuun henkilötyövuosien määrään.

S2. Vakinaisen, päätoimisen museoalan koulutuksen saaneen henkilöstön lukumäärä vuonna 2022

Tässä ilmoitetaan museoammatillisen koulutuksen saaneen vakinaisen, päätoimisen henkilökunnan määrä valtionosuutta saavassa laitoksessa vuonna 2022, vuoden alun tilanteen mukaisena

ARVIO MUSEOIDEN ALUEELLISTEN TEHTÄVIEN HOITON KÄYTETYISTÄ HENKILÖTYÖVUOSISTA

S1.2. Arvio opetus- ja kulttuuriministeriön vuodelle 2022 nimeämän alueellisen vastuumuseon alueellisten tehtävien hoitoon kohdistuneesta henkilötyövuosimäärästä vuonna 2021.

Tähän merkitään arvio alueellisen vastuumuseon alueellisiin tehtäviin käytetystä henkilötyövuosimäärästä vuonna 2021. Arvio koskee valtioneuvoston museoista annetun asetuksen (1192/2005) 3 §:n mukaisten tehtävien hoitoon käytettyjä henkilötyövuosimääriä vuonna 2021. Kyseessä on ylläpitäjän arvio eikä vastaaminen edellytä palkkakustannusten tai käyttökustannusten erittelyä tässä kyselyssä.